

Ügyszám: FRP/365/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

336/2013. (XI. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. május 14-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. november 26-án megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alpjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos beadványát 2013. május 14-én elektronikus úton terjesztette elő.

A panaszos a beadványban kérte a véleménye szerint emberi és alapvető jogait sértő ügyben a Testület vizsgálatának lefolytatását.

A panaszos 2013. május 6-án 14 óra 10 perc körüli időben a Budapest, V. kerületi Kossuth téren, közterületen tartózkodott. A panaszosnak meghívása volt a Parlament épületébe. Látogatására az egyik parlamenti párt által előre leadott névjegyzék alapján, a parlamenti párt meghívása alapján került volna sor. A panaszos társaival az épületbe a Parlamentet jelenleg körülvevő építési kordonon keresztül nyitott folyosón keresztül kívánt bemenni. A folyosó bejárata előtt várakoztak, ahol egy egyenruhás házör állt. A házör közölte, hogy ezen a bejáraton a panaszos társaival, mint magyar állampolgár nem mehet be, mert ez kifejezetten a turistáknak van fenntartva (akár magyar, akár külföldi származásúaknak). Az őr közölte továbbá, hogy ha a panaszos és társasága meghívóval rendelkezik, akkor menjenek át a tér túlsó oldalára, majd ott bemehetnek.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Az őr tájékoztatását két perccel követően megérkezett az állítólagosan csak turisták részére fenntartott Kossuth téri folyosó bejáratához a látogatásra meghívó párt képviselője, kezében a Parlamentbe való beléptetési listával. Ezen listával a kezében a látogatást vezető személy (a tájékoztatás szerint csak a turisták részére fenntartott) folyosón elindult az épület felé, és kérte a társaságot, hogy kövessék. Ahogyan elindultak, a panaszos előadása szerint 10 másodpercen belül 10-12 rendőri egyenruhát viselő személy állta útjukat, körbevéve őket. A rendőri egyenruhát viselő személyek a panaszost társaságával együtt igazoltatták, és meg is motozták őket. Az intézkedés során a személyi adatokat felírták, és a panaszostól az intézkedés okának közlése nélkül személyi igazolványát kérték. Annak ellenére, hogy a rendőr a szolgálati fellépés jogszabályokban meghatározott kötelező módját nem tartotta be, a panaszos a rendőr ezen kérésének haladéktalanul eleget tett és igazolványát átadta. Az egyik rendőr a panaszos személyes adatait általa ismeretlen okból és céllal egy RK lapra feljegyezte, tájékoztatást pedig ezen tevékenységének miértjéről nem adott. A panaszos ruházatát ismeretlen okból kutatták át a nyílt köztéren. Mivel a panaszos álláspontja szerint a helyszínen tartózkodása alatt, illetve azt megelőzően jogszabályokba ütköző cselekményt nem követett el, igazoltatását jogellenesnek és zaklató jellegűnek élte meg.

A panaszos megjegyezte továbbá, hogy az intézkedő rendőrök nem tettek említést arról, hogy bármely jogszabályba ütköző szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetésével kívánnák őt gyanúsítani, ezért a panaszos jogsértőnek tartja személyes adatai ismeretlen okból és célból történt rögzítését. A panaszos ugyancsak nem kapott arról tájékoztatást, hogy milyen jogalappal rögzítették őt videokamerákkal, ezen tevékenységhez ugyanis nem kérték, és nem is kapták meg a panaszos hozzájárulását.

Beadványa végén a panaszos kérte, hogy a Testület gondoskodjon ezen felvételek beszerzéséről, és tegye lehetővé, hogy a panaszos megismerje tartalmukat, illetve másolatot kapjon róla. Hasonlóképpen kívánta a panaszos az igazoltató lap és a személyével kapcsolatos adatbázisokból való lekérések anyagának lekérését, illetve a rádióforgalmazás anyagának nyomtatott és hangformátumú beszerzését, a történések tisztázása érdekében.

A panaszos a fentiek alapján kérte a Testület eljárásának lefolytatását, mivel véleménye szerint az eljárás jogbiztonságot veszélyeztető volt és sértette a személyes szabadsághoz, szabad mozgáshoz, tisztességes eljáráshoz, valamint a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát.

2) A panaszos 2013. június 1-jén egészítette ki panaszát. A beadványban megjelölte egy internetes fájlmegosztóra feltöltött videofelvétel, valamint az intézkedéssel kapcsolatban készült közösségi oldalra feltöltött fényképfelvételek elérhetőségét, illetőleg küldött további négy fényképfelvételt.

3) A panaszos beadványának azonos tartalmú, aláírással megerősített példányát a Testület 2013. július 4-én vette át.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2013. május 31-én kelt levelében a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság parancsnok-helyettese (N. M. I. r. ezredes) a következő válaszokat adta a Testület megkeresésében feltett kérdésekre.

2013. május 6-án a rendezvénybiztosítási feladatot ellátó (...) és (...) hívónevű bevetési csoportokat G. J. B. r. hadnagy alosztályvezető irányította. A bevetési csoportok 14 óra 10 perc körüli időben a Budapest V. kerületi Kossuth téren a Parlament előtti területen 11 személy igazoltatását hajtották végre az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja, valamint (3) és (6) bekezdései alapján. Az igazoltatás alá vont személyek ruházatának és csomagjainak ellenőrzésére, átvizsgálására is sor került az Rtv. 30. §-ának (1), (2) és (3) bekezdései alapján.

A bevetési csoportok a Parlament épületénél és annak környékén külföldi delegációk látogatásának biztosításában vettek részt, a rendőrök a delegációk tagjai biztonságának szavatolása érdekében tartózkodtak a helyszínen.

A kérdéses időben és helyszínen az országos rendőrfőkapitány által 29000/2384-1/2013. Ált számon Magyarország teljes közigazgatási területére elrendelt fokozott ellenőrzés volt érvényben 2013. április 1-jén 0 óra 00 perctől a szükséges ideig, de legkésőbb 2013. július 31-én 24 óra 00 percig.

Az együtt mozgó 11 fős csoportot egyszerre, együtt állították meg és igazoltatták. A megállított csoport tagjainak G. Cs. r. főrm., csoportvezető (a Készenléti Rendőrség (...)Alosztály) tisztelgett, jól és tisztán érthetően a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét, beosztási helyét, azonosító számát, az intézkedés tényét. Az igazoltatások során a rendőrök egyenként vonták intézkedés alá a csoport tagjait.

A rendőri intézkedésben 1 fő tiszt és 18 fő beosztott vett részt, azt nem csapaterőben foganatosították. Az intézkedő rendőrök mindegyike a 10M bevetési ruházatot viselte bevetési pólóval. A bevetési pólón mindenki viselt jól láthatósági átvetőt, és annak bal oldalán a mellrészt rögzítve a szolgálati azonosító jelvényt, az azzal ellentétes, jobb oldalon pedig névkitűzőt a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasításban foglaltak alapján.

A felvételkedés indoka a bizonyítás elősegítése volt az intézkedés kimenetelétől függően indítható eljárások során. A felvételkedés jogalapját az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdése biztosítja a rendőrség részére. A felvételkedés tényére és céljára vonatkozó szóbeli közlés nem hangzott el, mivel azt nem teszi kötelezővé az Rtv.

A 11 igazoltatott személlyel szemben az igazoltatást végrehajtó rendőrök büntető- vagy szabálysértési eljárást nem kezdeményeztek.

2) A Készenléti Rendőrség a Testülethez eljuttatta az országos rendőrfőkapitány 2013. április 1-jén kelt átiratát a Magyarország teljes közigazgatási területére elrendelt fokozott ellenőrzésről. Az átirat szerint a fokozott ellenőrzés 2013. április 1-jén 0 óra 00 perctől a szükséges ideig, de legkésőbb 2013. július 31-én 24 óra 00 percig tart.

Az átirat indokolása szerint a döntés célja:

- az illegális migrációval összefüggő jogsértések kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtására kiadott 21/2008. (OT 11.) ORFK utasításra, az Európai Unióba irányuló illegális migráció útvonalainak rendszeres, visszatérő ellenőrzésének biztosítására és az illegális migráció elleni szűrőháló működtetésére,

- a lakosság szubjektív biztonságérzetét – a települési, illetve kistérségi szinten mutakozó igényekre figyelemmel – leginkább javító, a prevenciót előtérbe helyező rendőri intézkedések megtételére kiadott intézkedési tervben meghatározottakra, a települések közbiztonságának megszilárdítására, valamint a közterületen elkövetett bűncselekmények és szabálysértések visszaszorítására,

- a kerékpárosok és a gyalogosok közlekedésbiztonságának javítására, az általuk okozott, illetve érintettségükkel bekövetkezett közúti közlekedési balesetek számának csökkentésére, valamint a kerékpárosokra és gyalogosokra vonatkozó szabályok betartására, illetve a passzív biztonsági eszközök előírás szerinti használatára és az ittas vagy bódult állapotban közlekedő gépjárművezetők kiszűrésére szükségessé vált rendőri ellenőrzések fokozása.

3) A Készenléti Rendőrség (...) Osztály alosztályvezetője, G. J. r. hdgy. 2013. május 7-én készített jelentést napi tevékenységről.

A jelentés szerint 2013. május 6-án 05 óra 00 perctől 2013. május 7-én 05 óra 00 percig két bevetési csoporttal a (...) ált. számú feladatterv alapján a Budapesten megrendezésre kerülő Zsidó Világkongresszus biztosításában vett részt a Készenléti Rendőrség (...) alosztály állományából 1-20 fővel, (...) hívónévvel, a (...) alárendeltségében.

A Készenléti Rendőrség objektumában az általános eligazítást és felkészítést a csoport részére 05 óra 20 perctől 05 óra 30 percig a (...) Osztály osztályvezetője, N. I. r. őrnagy tartotta. Az eligazítás során elmondta, hogy 29000/2384-1/2013. Ált. számon az ORFK vezetője 2013. április 1-je 0 óra 00 perctől 2013. július 31-én 24 óra 00 percig fokozott ellenőrzést rendelt el Magyarország területére az illegális migrációs vándorlások ellenőrzésével, kiszűrésével kapcsolatos rendőrségi feladatok végrehajtására, illetve felhívta a figyelmet, hogy a rendőrök az intézkedéseket egymás biztosításával, jog- és szakszerűen hajtsák végre. Az elhangzottak szerint az alapbiztosítás végrehajtása során a rendőrök feladata elsősorban a felállítási hely közvetlen környezetében található közterületek és kiemelt objektumok vonatkozásában a nagyobb létszámú rendőri erőt igénylő intézkedések lefolytatása, szükség esetén az érintett területek lezárása, illetve az, hogy készenlétkben álljanak az esetlegesen elrendelt, külön tervben meghatározott tömegkezelési, tömegosztatási feladatok végrehajtására.

Az alosztályvezető szolgálata teljesítése során 07 óra 50 perckor beszélt K. A. r. alezreddessel, aki elmondta, hogy 08 óra 00 perctől a német külügyminiszter külön programjának biztosítása érdekében két csoportját bevonják a Parlament körzetében jelentkező közrendvédelmi feladatok végrehajtásába. A feladat során állományát tartalékban kellett tartania a Sz. utcában. A német külügyminiszter pontosan 08 óra 00 perckor érkezett a Parlamentbe, és 08 óra 55 perckor távozott, az alosztályvezető állományát nem vonták be.

09 óra 00 perckor állományából 2 fő átvonult a Budapest, V. kerület, Kossuth Lajos tér 11. szám alatt található Vidékfejlesztési Minisztérium épületébe, a Silvan Shalom izraeli energetikai miniszter látogatásával kapcsolatos feladatok végrehajtására.

10 óra 30 perckor az alosztályvezető N. M. r. alezredes utasítására megvárta váltását, majd bevonult ebédelni a laktanyába. Egységével 12 óra 25 perckor indult vissza a Parlamentbe, ahová 12 óra 40 perckor érkezett vissza. Az irányítása alá utalt bevetési csoportokkal a Kossuth tér Parlament előtti területén látott el szolgálatot, mert a Parlamentben külföldi delegációk tartózkodtak, és ezek biztonságának szavatolása volt a biztosítási feladat célja. A Parlament előtt a Kossuth téren mélygarázs építése van folyamatban, és az építkezés kordonokkal van körülzárva. A Parlament látogatására érkező személyek a XII. kaput, amely a látogatók belépésére áll nyitva, egy zárt kordonnal biztosított folyosón tudják megközelíteni az A. utca irányából. Az alosztályvezető itt észlelt egy zártabban közlekedő, a turistáktól jól megkülönböztethető csoportot 14 óra 10 perc körüli időben, mely 11 fős csoport igazoltatása ebben a folyosóban történt meg. Az intézkedés során megállapítást nyert, hogy a 11 fő Z. Gy. országgyűlési képviselő vendége, akiknek engedélyük volt a Parlamentbe való belépésre. Az intézkedések közben megjelent Z. Gy. képviselő a helyszínen, és az intézkedések végéig ott is maradt. Az igazoltatásról igazoltató lapok készültek, melyeket a Robotzsaru Neo rendszerben rögzítettek. A rendőri intézkedésekről kézi-kamerás videofelvételek készültek. A beosztott állomány 11 igazoltató lapot töltött ki, és 11 személyt kért le a nyilvántartásokból.

A jelentés egyéb, a konkrét rendőri intézkedés szempontjából releváns információt nem tartalmaz.

4) N. A. r. törm. 2013. május 22-én kelt jelentése a következő információkat tartalmazza.

A r. törm. szintén a Zsidó Világkongresszus biztosításában vett részt a Készenléti Rendőrség (...) alosztály állományából a (...) irányítása alatt, a (...) bevetési csoport beosztottjaként. A jelentés tartalmazza az eligazítások során elhangzott, a fentiekben már ismertetett információkat.

A bevetési csoport munkaközi szünetét követően N. M. utasítást adott az irányítása alá tartozó bevetési csoportok átvonulására a Parlamenthez, tekintettel arra, hogy az épületben külföldi delegációk tartózkodtak és tagjaik biztonságát szavatolni kellett. A folyamatban lévő építkezés miatt a Parlament látogatására érkező személyek a XII. kaput használják, melyet egy zárt kordonnal biztosított folyosón lehet megközelíteni az A. utca irányából.

A r. törm. itt észlelt egy zártabban közlekedő, a turistáktól jól megkülönböztethető csoportot 14 óra 10 perc körüli időben. Az alosztályvezető által meghatározottak szerint a csoport tagjait igazoltatni kellett, ruházatukat és csomagjaikat pedig átvizsgálni és az igazoltatásról igazoltató lapot kitölteni. Fenti rendőri intézkedéseket az Rtv. 29. §-ának (1) a) és (3), illetve (6) vonatkozó felhatalmazása alapján foganatosították, a ruházat és a csomagok ellenőrzésére, illetve átvizsgálására az Rtv. 30. §-ának (1), (2) és (3) bekezdése alapján került sor.

A parancsnok utasítására 14 óra 10 perckor 11 fő igazoltatása történt meg, úgy, hogy a Parlament felé tartó 11 fős csoportot egyszerre állították meg és igazoltatták tagjait. A megállított csoport tagjainak a Készenléti Rendőrség csoportvezetője, G. Cs. r. flórm. tisztán érthetően a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, közölte nevét, beosztási helyét, azonosító számát, az intézkedés tényét és célját az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak alapján. Az intézkedés megkezdésekor M. A. r. őrmester jól érthetően közölte a csoporttal a fokozott ellenőrzés számát.

Az intézkedés során megállapítást nyert, hogy a 11 fő Z. Gy. országgyűlési képviselő vendége, tehát engedélyük volt a Parlamentbe való belépésre. Az intézkedések közben megjelent Z. Gy. a helyszínen, és az intézkedések végéig maradt.

A r. törm. járőrtársával, M. K. r. őrm.-mel, két személyt igazoltatott (egyikük a panaszos volt). Az intézkedésről kézi kamerával videofelvétel készült, amelyet archiváltak.

Az intézkedést az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak alapján kezdték meg: N. A. r. törm. tisztelgett, a napszakknak megfelelően köszönt, ismertette a fokozott ellenőrzés tényét, majd igazolásra szólította fel a panaszost és egy másik személyt, tekintettel arra, hogy zárt csoportban kívántak a Parlament épületébe lépni. Az igazoltatott személyek magukat személyi igazolványaikkal igazolták. A jelentést készítő törzsőrmester a panaszos adatait igazoltató lapon rögzítette, azt a körözési nyilvántartásban (SMS-prió) leellenőrizte, amelyben a panaszos nem szerepelt. A kitöltött igazoltató lapokat a RZS NEO rendszerben rögzítették. Az igazoltatott személy panasztételi jogáról felvilágosítást kapott, azzal azonban a helyszínen nem kívánt élni. A képfelvétel készítéséről a panaszos nem kapott külön tájékoztatást, mert az intézkedéssel érintett személyről és az intézkedések szempontjából lényeges körülményekről az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdésében rögzített felhatalmazás alapján a rendőrség felvételeket készíthet.

A Készenléti Rendőrség az iratsomag részeként számos egyéb jelentést is eljuttatott a Testülethez, mivel azonban azok jelen panasz előterjesztőjére nézve korábban még nem ismertetett, releváns információkat nem tartalmaznak, részletezésüket a Testület mellőzi.

5) Az intézkedés során rögzített videofelvételeket a Testület a következőkben ismerteti.

a) A VIDEO_TS fájlnevű, 14 perc 16 másodperc hosszúságú videofelvétel 2013. május 6-án 12 óra 13 perckor kezdődik azzal, hogy a felvétel készítője bemondja a felvétel készítésének körülményeit. Az első képkockákat 14 óra 03 perckor rögzítették, az Országházat körülvevő kordon mentén. A felvétel kezdetén egy csoport rendőr halad előre, miközben egyikük hangját megemelve jelez társainak, hogy „Állítsátok meg őket! Az elejére menve állítsátok meg őket!”. A rendőrök a csoportot körbeveszik, és egy r. törzsőrmester tisztelegve „Jó napot!”-tal köszön, bemutatkozik, közli rendfokozatát és azt, hogy a Készenléti Rendőrség állományába tartozik. A felvételen elhangzik, hogy fokozott ellenőrzés van érvényben, ezért a r. törzsőrmester kéri a személyi igazolványok átadását.

Erre reagálva a csoport egyik tagja (K. Z.) közli a r. törzsőrmesterrel, hogy szerinte itt valami tévedés van, mert a csoport tagjai G. N. T. és Z. Gy. országgyűlési képviselők vendégei, és „a nevük le van adva”. K. Z. bemutatja a listát a rendőröknek, amit ők megtekintenek, de továbbra is kéri őt személyi igazolványának bemutatására. K. Z. annyit mond, hogy „hát nézze, én itt dolgozom”, és bemutatja parlamenti belépőjét, valamint rendőri kérdésre közli, hogy képviselőasszisztensi feladatokat lát el. K. Z.-nél nincs személyi igazolvány, ezért telefonálni szeretne, hogy hívjon valakit, aki igazolni tudja őt – felvetésére azonban a r. törzsőrmester kategorikusan közli, hogy nem telefonálhat.

A járőrpárok a r. törzsőrmester utasítására megkezdik a csoport tagjainak igazoltatását. K. Z. 14 óra 06 perckor a tiltás ellenére is telefonálni kezd, az egyik rendőr erre észrevételt tesz, de nem akadályozza meg a hívást. K. Z. az egyik országgyűlési képviselőt hívja. 14 óra 07

perckor megjelenik Z. Gy. országgyűlési képviselő, aki elmondja, hogy K. Z. képviselőtársának az asszisztense, és naponta többször is ezzel a kártyával lép be az épületbe. Z. Gy. képviselő ingerült hangnemben vitatkozik a rendőrökkel. K. Z. ismételten telefonál. A társaság egyértelműen a turistáknak fenntartott folyosón tartózkodik, előttük egyébként egy kisiskolásokból álló csoport várakozik.

K. Z. szerint a nemzetközi találkozó miatt lehet ez a fennakadás a beléptetésben, mire a csoport egy másik tagja (H. P.) kifejti, hogy „Palesztinnak néztek minket a saját hazánkban”, közben pedig folyamatosan fényképez. A helyszínen tartózkodók percekig a rendőrök gyűrűjében várakoznak és Z. Gy. országgyűlési képviselővel nevetgélnek. Z. Gy. képviselő úr 14 óra 11 perc, 14 másodperckor meglepetten észrevételezi, hogy „hát egyszer csinálunk valamit szabályosan, és az se jó”. K. Z. az intézkedést vezető r. törzsőrmesternek ismételten bemutatja a listát, és a belépést engedélyező levelet. 14 óra 11 perckor H. P. elmondja, hogy az őt igazoltató rendőr fokozott ellenőrzésre hivatkozott. K. Z. ismételten telefonál, beszélgetőpartnerével közli, hogy a „turistabelépőnél” várakoznak. 14 óra 14 perckor G. N. T. képviselő is a helyszínre érkezik, nem sokkal később egy iskoláscsoport éppen elhagyja a Parlamentet a kordonok között kialakított szűk folyosón, igen nagy a tömeg, nehezen kivehetőek a történések. A csomagok átvizsgálása folyamatosan zajlik. Az intézkedésnek 14 óra 17 perckor van vége, ekkor már a sajtó munkatársai is a helyszínen tartózkodnak.

A panaszos a felvételen a csoport tagjaival a kordon mellett állva többször feltűnik, azonban a vele szemben foganatosított intézkedést a felvétel nem tartalmazza.

A VTS_01_0 és a VTS_01_1 fájlnévű felvételek az előzővel megegyeznek.

Az Testületnek egy CD- lemezen a rádióforgalmazás 14 óra 05 és 25 perc között rögzített hanganyaga is rendelkezésére állt, a 41 rövid fájl azonban olyan információt nem tartalmazott, mely jelen panaszügy megítélése szempontjából jelentőséggel bírt volna.

6) A Testület megtekintette a panaszos által megjelölt, internetes fájlmegosztóra feltett videofelvételt. A felvétel elérhetősége: <http://www.youtube.com/watch?v=IFZwdPgpais>

A felvételt a Testülethez szintén panasszal forduló H. P. készítette. A felvételen láthatók a csoport résztvevői, az intézkedő rendőrök, valamint egyes intézkedések. A csoport egyik résztvevője 4 perc 50 másodpercnél a rendőrök felszólítására leveszi parókáját és arcára ragasztott szakállát és bajuszát, majd felháborodva megjegyzi, hogy ezzel sérül az önkifejezéshez való joga. A felvételt készítő H. P. 5 perc 20 másodpercnél megkérdezi az igazoltatás okát, amelyre a rendőr – a szám pontos megjelölésével – az Országos Rendőr-főkapitány által elrendelt fokozott ellenőrzésre hivatkozik. H. P. ezt követően az adatrögzítés okát is megkérdezi, amire a rendőr szintén a fokozott ellenőrzést említi. Ezt követően a felvételt készítő személy Z. Gy. országgyűlési képviselővel beszélget arról, hogy „nem valósíthatják meg magukat”, illetve, hogy „a mai világban már az öltözködésbe is belekötnek”. A felvétel a továbbiakban a H. P. és a csoport egyes tagjai közötti társalgásokat rögzít. 8 perctől a szintén a csoporthoz tartozó K. Z. telefonálását mutatja a kamera.

8 perc 24 másodpercnél tűnik fel a panaszos, ekkor a rendőrök ruházatátvizsgálást foganatosítanak vele szemben. A panaszos előveszi a zsebében található tárgyakat és felmutatja a rendőröknek. Ekkor többen beszélnek egyszerre, úgyhogy a párbeszéd tartalma

nem teljesen kivehető, de annyi hallható, hogy a rendőrök közlik, hogy ruházatátvizsgálás folyik.

10 perc 26 másodpercnél újságírók érkeznek, akikkel a felvételt készítő személy közli, hogy már negyed órája zaklatják őket a rendőrök.

7) A panaszos megjelölte további, közösségi oldalra feltöltött képek elérhetőségét is, azonban annak megtekintését követően a Testület arra a megállapításra jutott, hogy azok irrelevánsak az ügy eldöntése szempontjából.

III.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) A panaszos igazoltatásával kapcsolatban a Testület a következőket megállapította meg.

A rendelkezésre álló iratok tükrében először az a kérdés is vizsgálatra szorult, hogy az intézkedő rendőrök maguk miben jelölik meg az igazoltatás jogalapját, különösen azért, mert a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság parancsnok-helyettese a Testület kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a csoport igazoltatását „az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja, valamint (3) és (6) bekezdései alapján” hajtották végre, tartalmilag azonban az érvényben lévő fokozott ellenőrzésre hivatkozik.

a) Az Rtv. 29. §-ának (1) a) pontja szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint, ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát – valamint az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés [*a lakcím/tartózkodási hely igazolása*] teljesítése esetén – az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét.

A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi [(6)].

Az idézett jogszabályi rendelkezések közül az igazoltatás szűk értelemben vett jogalapjára az Rtv. 29. §-ának (1) a) pontja vonatkozhat, azon belül is a konkrét esetben a „közrend, közbiztonság védelme, illetve a „bűnmegelőzési vagy bűnüldözési cél” vehető számításba az intézkedés lehetséges indokaként.

Tekintettel azonban arra, hogy az elkészült dokumentációban a Készenléti Rendőrség egyáltalában nem utal arra, hogy a panaszos magatartása kapcsán bármilyen konkrét összefüggésben felmerült volna a közrend, illetve közbiztonság védelmének szükségessége, és a panaszos igazoltatásának indokoltságát bűnmegelőzési vagy bűnüldözési céllal sem hozták összefüggésbe, a Testületben kétségek merültek fel aziránt, hogy valóban az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szolgált-e az igazoltatás jogalapjául.

A Testület figyelemmel volt arra a körülményre, hogy a rendőri jelentések egyértelműen az országos rendőrfőkapitány által 29000/2384-1/2013.Ált számon Magyarország teljes közigazgatási területére elrendelt fokozott ellenőrzésre hivatkoznak az intézkedés indokaként, és a ruházat- és csomagátvizsgálásoknál tételesen is az Rtv. 30. §-ának (1), (2) és (3) bekezdéseire, tehát az Rtv. fokozott ellenőrzést szabályozó passzusaira utalnak.

Mivel a rendelkezésre álló videofelvételek alapján tényként kezelhető, hogy a panaszos társaságát arról tájékoztatták, hogy az érvényben lévő fokozott ellenőrzés miatt kéri a személyi igazolványok átadását, a Testület az Rtv. 30. §-ának (1) bekezdését tekintette az igazoltatás valódi jogalapjának.

b) Az Rtv. 30. §-ának (1) rendelkezik a fokozott ellenőrzésről, amely szerint a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

A Szolgálati Szabályzat 26. §-ának (1) bekezdése meghatározza a fokozott ellenőrzés fogalmát: „összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják”.

A fokozott ellenőrzéssel kapcsolatban általánosságban a következők rögzítendők. A jogintézmény lényege, hogy azon személyeket, akiket annak keretében igazoltatnak, nem személyes körülményeik, viselkedésük, valamely specifikus gyanúok alapján vonják intézkedés alá, hanem pusztán annál a ténynél fogva, hogy ők egy bizonyos helyen tartózkodnak. Ez egy rendkívül tág felhatalmazás, amely mentesíti az igazoltató rendőröket azon egyedi körülmények mérlegelése alól, amelyeket az Rtv. 29. §-a alapján fogantatosított igazoltatások során figyelembe kell venniük.

Éppen ezért a fokozott ellenőrzésre vonatkozó szabályozás az Rtv. 29. §-ában foglalt „általános igazoltatásnál” több garanciális elemet tartalmaz. Egyrészt az Rtv. a rendőri szerv vezetőjének utasításához köti az ilyen általános jellegű akciókat, másrészt csak a 29. §-nál szűkebb körben, részletesebben meghatározott esetekben engedélyezi a fokozott ellenőrzés elrendelését: bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása céljából, nem pedig általában bűnüldözési érdekből, illetve közrendvédelmi célból.

Nyilvánvaló a jogszabály szövegezéséből, hogy itt konkrét bűnelkövetőről és a közbiztonságot veszélyeztető, viszonylag konkrétan meghatározható cselekményről és eseményről kell szólnak lennie, hiszen csak ez indokolhatja az intézmény által biztosított széleskörű háttér-felhatalmazást, nevezetesen azt, hogy a fokozott ellenőrzés hatálya alatt a ténylegesen intézkedő rendőröknek már nem kell egyedileg mérlegelniük az intézkedés körülményeit: bárkit igazoltathatnak (illetve igazoltatniuk kell), aki az adott helyen

tartózkodik, függetlenül attól, hogy személyes magatartásával okot ad-e erre. (Ezt az értelmezést tükrözi a Szolgálati Szabályzat is, amely elvileg a rendőrhatalóság illetékességi területének lezárt részén tartózkodó valamennyi személy igazoltatását előírja, amire nyilván csak kellően körülhatárolt terület, illetve az igazoltatást szükségessé tevő kellően konkrét egyéb jellemző esetén lenne lehetőség.)

Jelen ügyben a hivatkozott fokozott ellenőrzés céljaként három ügycsoportot jelölt meg az országos rendőrfőkapitány: a) az illegális migrációval összefüggő jogsértések kezelése, b) a kerékpárosok és a gyalogosok közlekedésbiztonságának javítására, az általuk okozott, illetve érintettségükkel bekövetkezett közúti közlekedési balesetek számának csökkentésére, ittas vezetők kiszűrése, és c) a lakosság szubjektív biztonságérzetét javító, a prevenciót előtérbe helyező rendőri intézkedések megtétele.

A panaszos és társaival szembeni intézkedés során a fokozott ellenőrzés céljai között a fentiekben a) illetve b) ponttal megjelölt célok (migráció elleni küzdelem, illetve közlekedés biztonságának növelése) nem merülhettek fel, lévén, hogy az átépítés alatt álló, és a forgalom előtt lezárt Kossuth téren egy kordonon belül haladó, hallhatóan magyarul beszélő gyalogos csoporttal szemben kezdték meg az intézkedést.

Mindezek alapján a Testület a „lakosság szubjektív biztonságérzetének növelését”, mint hivatkozási alapot vizsgálta a továbbiakban.

A fentiekben kifejtett követelménynek a jelen ügyben elrendelt fokozott ellenőrzés – egészen pontosan az ellenőrzésnek a panaszossal szemben foganatosított intézkedés szempontjából relevánsnak tekinthető indoka – bizonyosan nem felelt meg. Ha ugyanis elfogadnánk a lakosság szubjektív biztonságérzetére való ennyire általános – gyakorlatilag minden konkrétumot nélkülöző – hivatkozást, akkor nem lenne akadálya annak, hogy az egész évben az egész országra nézve hatályban maradjon a fokozott ellenőrzés, hiszen bűncselekményre bármikor és bárhol készülhetnek, és ránézésre senkiről nem lehet megállapítani, hogy nem áll-e körözés hatálya alatt. Egy ilyen értelmezés gyakorlati hatását tekintve nyilvánvalóan kiüresítené az Rtv. 29. §-ának garanciális elemeit, bármely igazoltatást indokolhatóvá téve a fokozott ellenőrzéssel.

Ebben a körben szükséges felhívni a figyelmet az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Gillan és Quinton kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítéletére (4158/05 sz. kérelem, 2010. január 12., 83-87. §§), amely ellentétesnek találta az Egyezményvel azt a brit jogszabályt (és az annak alapján foganatosított konkrét intézkedést), amelynek értelmében a terrorizmus elleni harc keretében a brit rendőrök gyakorlatilag bárkit megállíthatnak és ellenőrizhetnek. A kérdéses döntés szerint „további aggályra ad okot az adott rendőrre ruházott diszkréció széles volta. [...] A döntés [...] kizárólag az érintett rendőr »megérezésén«, »szakmai intuíción« alapul [...]. Nem kell bármiféle ésszerű gyanú létét igazolnia, sőt az sem szükséges, hogy valamiféle szubjektív gyanút érezzen a megállított és átvizsgált személlyel kapcsolatban. [...] A Bíróság megjegyzi, hogy az előljáró felhatalmazhat bármely egyenruhás rendőrt, hogy az általa megjelölt területen belül megállítson és átvizsgáljon bármely járókelőt, »amennyiben ez valamely terrorcselekmény megelőzése érdekében célszerűnek látszik«. [...] A felhatalmazáshoz nem kell az sem, hogy az intézkedés »szükséges« legyen, tehát nem nyílik lehetőség az arányosság vizsgálatára sem. [...] A Bíróság összességében úgy véli, hogy a [kérdéses jogszabályban adott] felhatalmazás nincs megfelelő részletességgel meghatározva, és nincsenek meg a kellő garanciák az önkényes alkalmazás ellen sem.”

Jelen esetben a panaszos és társai igazoltatásának akkor lett volna helye a fokozott ellenőrzés alapján a rendezvénybiztosítás keretében, ha az országos rendőrfőkapitány vagy a budapesti rendőrfőkapitány kifejezetten a Zsidó Világkongresszus idejére és helyére rendelt volna el fokozott ellenőrzést azért, hogy megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását a rendezvény által érintett területeken, illetve ha ennek során feladatként meghatározta volna a szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat és csomagátvizsgálást. (Miként erre már több esetben sor került az elmúlt években pl. a 2012. évi EuroGames játékok idején elrendelt fokozott ellenőrzés esetében.)

Erre való tekintettel a Testület jogszerűtlennek találta a panaszos fokozott ellenőrzés hatálya alatt foganatosított igazoltatását, és úgy találta, hogy az sértette személyes adatainak védelméhez fűződő alapvető jogát.

A fenti következtetés az intézkedés egyéb elemeinek megítélésére is közvetlen hatást gyakorolt, tekintve, hogy az intézkedő rendőrök a panaszos jogszerűtlen igazoltatása során beszerzett adatait rögzítették, és a ruházat-, illetve csomagátvizsgálás jogalapjául is a fokozott ellenőrzés tényét hívták fel immáron meg is jelölve az Rtv. 30. §-ának (1)-(3) bekezdéseit.

A Testület a panaszos adatainak rögzítése kapcsán szintén megállapította a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jog sérelmét, a fokozott ellenőrzéssel kapcsolatban fent kifejtett érvelésre támaszkodva pedig kimondta, hogy a fokozott ellenőrzés a ruházat- és csomagátvizsgálásnak sem lehetett megfelelő jogalapja, így az a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogát sértette.

A Testület megjegyzi, hogy a ruházat- és csomagátvizsgálást akkor sem tekintené megalapozottnak, ha nem állapította volna meg az igazoltatás jogszerűtlenségét. Az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján ugyanis a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi. A személyazonosság megállapításának kérdése a panaszos esetében nem merült fel, a rendőrségi iratok pedig nem tartalmaztak olyan momentumot, amely az egyéb indokok fennállását alátámasztotta volna, különös tekintettel arra, hogy az Országházba való belépéskor egyébként is sor kerül az átvizsgálásra, így az intézkedés közterületen való végrehajtása nyilvánvalóan szükségtelen volt.

Ugyanerre a következtetésre kell jutni akkor is, ha az átvizsgálást a 30. § (3) bekezdés fényében értékeljük, amely szerint a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja. Minthogy ilyen jogellenes cselekmény gyanúja nem merült fel, és az átvizsgálásra egyébként is sor került volna a későbbiekben, ez a rendelkezés sem alapozhatta volna meg az intézkedést – még akkor sem, ha az igazoltatást egyébként jogszerűnek találta volna a Testület.

2) A panaszbeadvány szerint a panaszostól az intézkedés okának közlése nélkül kérték személyi igazolványát, a Testület tehát vizsgálta, milyen tartalommal kapott tájékoztatást a panaszos az intézkedés megkezdésekor.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Az Rtv. fent idézett rendelkezései szerint a rendőröknek nevüket, azonosító számukat, valamint az intézkedés tényét és célját kellett közölniük – a körülményektől függően az intézkedés elején vagy annak befejezésekor.

A Készenléti Rendőrség r. törzsőrmestere jelentésében kijelentette, hogy az intézkedést az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak alapján kezdte meg: tisztelgett, a napszoknak megfelelően köszönt, ismertette a fokozott ellenőrzés tényét, majd igazolásra szólította fel a panaszost.

Az intézkedést rögzítő felvétel ezt megerősíti, azon látható, hogy a r. törzsőrmester tisztelegve jó napot kíván, bemutatkozik, közli rendfokozatát és azt, hogy a Készenléti Rendőrség állományába tartozik. A felvételen elhangzik, hogy fokozott ellenőrzés van érvényben, ezért a r. törzsőrmester kéri a személyi igazolványok átadását.

A Testület álláspontja szerint, az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében előírt tájékoztatás kétségtelenül elhangzott, tekintve, hogy a vonatkozó szakasz az intézkedés célja, nem pedig az ok közlését írja elő, a cél pedig a fokozott ellenőrzés hatékony lefolytatása volt. Ugyanakkor az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése nem öncélú közlési kötelezettséget rögzít – az intézkedő rendőrnek nyilvánvalóan az intézkedés jogszerű célját kell megjelölnie.

Mivel jelen állásfoglalás III. részének 2) pontja alatt a Testület már megállapította a fokozott ellenőrzésre való hivatkozás jogszerűtlenségét, a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét is ki kellett mondania az erre vonatkozó tájékoztatás közlése miatt.

3) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy őt hozzájárulása nélkül videokamerákkal rögzítették, és nehezményezte a felvételtételezéssel kapcsolatos tájékoztatás elmaradását.

A fentiekkel kapcsolatban a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság parancsnok-helyettese a Testületet arról tájékoztatta, hogy a felvételtételezés indoka a bizonyítás elősegítése volt az intézkedés kimenetelétől függően indítható eljárások során. A felvételtételezés jogalapját az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdése biztosítja a rendőrség részére. A felvételtételezés tényére és céljára vonatkozó szóbeli közlés nem hangzott el az intézkedés alá vont személyek felé, mivel álláspontja szerint azt nem teszi kötelezővé az Rtv.

A felvételtételezés jogszerűségével kapcsolatban a Testület a következőket látja szükségesnek megjegyezni.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése biztosítja a rendőrség számára azt a lehetőséget, hogy a célhoz kötöttség elvét tiszteletben tartva felvételt készítsen „a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről”. A hivatkozott szakasz (6) bekezdése ad eligazítást abban a kérdésben, hogy mely törvényes célokra használhatóak fel a rendőrségi felvételek: az „csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a

közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel”.

Egyértelmű, hogy a felvételek készítése során ezen célokra, továbbá az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info. tv.) 4. §-ában foglalt célhoz kötöttség – alkalmasság, feltétlen szükségesség, arányosság – elvére figyelemmel kell eljárni. Ez következik az Rtv. 11. § (1) bekezdéséből, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait *a törvényes előírásoknak* megfelelően teljesíteni. A felvételkészítés, mint rendőri intézkedés kapcsán érvényesül ezen túlmenően az Rtv. 15. §-a is („a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”), amely szintén a törvényes céllal arányos rendőri tevékenység követelményét tételezi.

Az adatvédelmi biztos az 502/P/2008. számú ügyben rögzítette megállapítását, miszerint a jogszerű rendőrségi kamerahasználat feltétele, hogy a törvényi felhatalmazás köre mellett a rendeltetésszerű használatra is ügyeljének, hiszen csak így felelhet meg a felvételkészítés által megvalósított alapjog-korlátozás a célhoz kötöttség és arányosság elvének.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdése rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben egyaránt lehetővé teszi felvételek készítését a rendőrség számára. A Testület úgy véli, hogy az események rekonstruálhatósága – a felvételkészítés legitim céloknak megfelelő alkalmazása esetén – ugyanúgy szolgálja az intézkedés alá vont személy, mint a rend fenntartóinak érdekét, hiszen egy-egy ilyen felvétel a rendőrség esetleges jogellenes cselekményeit éppen úgy tanúsítja, mint az állampolgárét.

Ugyan a kamera nem konkrét személyek tevékenységét követte hosszasan, hanem összképet ad a csoporttal szemben foganatosított intézkedés egészéről, valamennyi helyszínen tartózkodó személyt rögzítve, a Testület a felvételkészítéssel kapcsolatban azonban a panaszos alapjogának sérelmét állapította meg, ugyanis – a fentiek alapján – magát az intézkedést is jogszerűtlennek találta.

Tekintettel tehát arra, hogy a Testület álláspontja szerint a panaszos fokozott ellenőrzés alapján történő igazoltatása és a vele szemben alkalmazott ruházat- és csomagátvizsgálás megfelelő jogalap hiányában történt, az ezen intézkedés videofelvételen történő rögzítését sem lehet jogszerűnek tekinteni, ezért a felvétel készítéssel sérült a panaszos személyes adatokhoz fűződő joga.

IV.

A Testület megállapította, hogy a panaszos igazoltatása, és személyes adatainak rögzítése személyes adatainak védelméhez fűződő alapvető jogát sértette, a ruházat- és csomagátvizsgálással kapcsolatban pedig kimondta az emberi méltósághoz való jog sérelmét. Az intézkedés célját illetően nyújtott tájékoztatás a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát sértette. A felvételkészítést a Testület az igazoltatás jogalapjának hiánya miatt szintén jogszerűtlennek találta, ami miatt megállapította a panaszos személyes adatok védelméhez való jogának sérelmét.

A fent összefoglalt sérelmek a Testület megítélése szerint elérték a súlyosság azon fokát, amely indokolttá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az Országos Rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. november 26.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET